

लोक सेवा आयोग
**स्थानीय तह अन्तर्गतका प्राविधिक तर्फ इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, स्यानिटरी उपसमूह, चौथो तह,
खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम**

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- १००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- २०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्कभार	समय
सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice)	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	२०	मौखिक

द्रष्टव्य :

१. यो पाठ्यक्रम योजनालाई लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ता गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।
२. प्रश्नपत्र नेपाली भाषामा हुनेछ।
३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दबै हुनेछ।
४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
५. परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator)प्रयोग गर्न पाइने छैन
६. लिखित परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ।

पाठ्यक्रमको भाग	प्रश्नसंख्या
१	३०
२	१२
३	
४	८
जम्मा:-	५०

७. आयोगबाट संचालन हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन।
८. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधनभई हटाईएका वा थप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ।
९. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
१०. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७६/०२/१२

लोक सेवा आयोग

स्थानीय तह अन्तर्गतका प्राविधिक तर्फ इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, स्यानिटरी उपसमूह, चौथो तह,
खानेपानी तथा सरसफाइ टेक्निसियन पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

विषय - सेवा सम्बन्धी

भाग १- खानेपानी

१.१ ग्रेभिटी फ्लो सिस्टम

१.१.१ योजना अवधि, जनसंख्या तथा पानीको माग

- परिचय

- योजना अवधि

- दैनिक पानीको माग

१.१.२ खानेपानी आयोजना

- परिचय

- पानीको मुहानको छनौट

१.१.३ इन्टेरेक्ट

- परिचय

- इन्टेरेक्टका किसिम

- इन्टेरेक्टको सुरक्षा वा मर्मत सम्भार

१.१.४ ब्रेक प्रेसर ट्याङ्की (बि.पि.टी.)

- परिचय तथा आवश्यकता

- ब्रेक प्रेसर ट्याङ्की बनाउने ठाउँ

- ब्रेक प्रेसर ट्याङ्कीको किसिम

- ब्रेक प्रेसर ट्याङ्कीको निर्माण कार्य

१.१.५ रिजर्वाएर ट्याङ्की

- परिचय तथा आवश्यकता

- रिजर्वाएर ट्याङ्की बनाउने ठाउँ

- रिजर्वाएर ट्याङ्की निर्माण कार्य

१.१.६ फेरो सिमेण्ट रिजर्वाएर ट्याङ्की

- परिचय

- फाइदा र बेफाइदाहरु

- फेरो सिमेण्ट ट्याङ्कीको निर्माण

१.१.७ पाइपलाइन

- परिचय

- पाइप लाइनका किसिम

- पाइप लाइन विच्छयाउन, खन्ने र पुर्ने काम

- पाइप गाड्नु पर्ने आवश्यकता

- पाइप लाइनमा हुने रोकावटहरु

- पाइप लाइनमा रोकावट पत्ता लगाउने तथा हटाउने उपायहरु

१.१.८ सार्वजनिक धारा

- परिचय

- धारा बनाउने ठाउँ

- सार्वजनिक धाराको निर्माण कार्य

१.२ निर्माण

१.२.१ परिचय

१.२.२ सिमेण्ट

- हाइड्रेशन

- जम्ने प्रकृया

- कडा हुने प्रकृया

- सिमेण्ट राख्ने तरीका

१.२.३ बालुवा

१.२.४ गिटी

लोक सेवा आयोग

स्थानीय तह अन्तर्गतका प्राविधिक तर्फ इन्जिनियरिंग सेवा, सिभिल समूह, स्यानिटरी उपसमूह, चौथो तह,
खानेपानी तथा सरसफाइ टेक्निसियन पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

- १.२.५ पानी
- १.२.६ सिमेण्ट मसाला
- १.२.७ दुंगाको गारो
- १.२.८ कंकट
 - कंकट ओसार्ने काम
 - फर्मा तयार पार्ने
 - कंकट खन्याउने तरिका
 - कंकट खाँद्ने तरिका
 - कंकट क्योरिड गर्ने काम
 - फर्मा हटाउने काम
- १.२.९ टिप्कार (प्वाइन्टिङ गर्ने काम)
- १.२.१० प्लाष्टर गर्ने काम।
- १.२.११ सिमेण्ट पनिङ्ग लगाउने काम
- १.३ पाइप फिटिङ
 - १.३.१ पाइप
 - परिचय
 - पाइपका किसिम
 - पाइपका गुण तथा अवगुण
 - १.३.२ सि.आई./जि.आई./एच.डि.पि. फिटिङ
 - परिचय
 - प्रकार
 - काम र महत्व
 - १.३.३ पाइप फिटिङ तथा जडान
 - १.३.४ ट्यूबवेल
 - परिचय
 - भूमिगत जल
 - स्यालो तथा डिप ट्यूबवेल
 - ट्यूबवेलमा प्रयोग हुने सामग्री
 - ट्यूबवेल जडानको विधि
 - मर्मत तथा सम्भार
 - ट्यूबवेल केयरटेकर तथा उपभोक्ता समिति
 - १.३.५ इनार
 - परिचय
 - प्रकार
 - निर्माण विधि
 - मर्मत तथा सम्भार

भाग २ - सरसफाइ सम्बन्धी

- २.१ पानी
 - परिचय
 - पानीका श्रोत
 - स्वस्थ पानी
- २.१.१ पानी सुरक्षित राख्ने तरिका
- २.१.२ मुहान देखि मुखसम्म पानी कसरी सुरक्षित राख्न सकिन्छ
- २.२ सरसफाइ
 - परिचय
 - किसिम र आवश्यकता

लोक सेवा आयोग

स्थानीय तह अन्तर्गतका प्राविधिक तर्फ इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, स्यानिटरी उपसमूह, चौथो तह, खानेपानी तथा सरसफाइ टेक्निसियन पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

- सरसफाइको महत्व
- घरबाट निस्किएको फोहर पानीको व्यवस्थापन
- फोहर मैलाको व्यवस्थापन
- ठोस, प्लाष्टिक र सिसा जस्ता फोहरको व्यवस्थापन

२.३ पानीजन्य सरुवा रोग

- परिचय
- सरुवा रोगको किसिम
- रोग सर्वे माध्यम
- सरुवा रोगबाट बच्ने उपाय
- खोप, पौष्टिक आहार, झाडापखाला र जुका सम्बन्धी जानकारी

२.४ चर्पी

- परिचय
- चर्पीको आवश्यकता
- चर्पीको किसिम
- चर्पीको निर्माण विधि
- चर्पीको फाइदा
- चर्पीको मर्मत सम्भार
- चर्पीको प्रयोग विधि

२.५ सुधारिएको चुल्हो

- परिचय
- फाइदा र बेफाइदा
- बनाउने तरिका

भाग ३ खानेपानी तथा सरसफाइ व्यवस्थापन

- ३.१ परिचय
- ३.२ खानेपानी आयोजना तथा जनसहभागिता
- ३.३ उपभोक्ता समितिको छानौट, काम कर्तव्य र जिम्मेवारी
- ३.४ मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताको काम कर्तव्य
- ३.५ सरसफाइ स्वयंसेविका तथा उत्प्रेरिकाको काम कर्तव्य
- ३.६ आयोजना स्तरमा हुने तालिम सञ्चालन, मूल्यांकन आदि
- ३.७ उपभोक्ता समूह परिचालन
- ३.८ खानेपानी सरसफाइ टेक्निसियनको काम कर्तव्य र अधिकार

भाग ४ कानून सम्बन्धी सामान्य ज्ञान

- ४.१ नेपालको संविधान (भाग १, २, ३, १७ र १८ तथा अनुसूचीहरू)
- ४.२ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा खानेपानी सम्बन्धी व्यवस्था

नमूना प्रश्नहरू

१. फेरोसिमेण्ट टैक्को लागत स्टोन मैसनरी टैक्को भन्दा
(क) महंगो हुन्छ (ख) धेरै महंगो हुन्छ (ग) उत्तिकै हुन्छ (घ) कम हुन्छ
२. जि.आई.पाईपको प्रेसर थाम्ने क्षमता एच.डि.पी.ई. पाईप भन्दा
(क) बढी हुन्छ (ख) कम हुन्छ (ग) बराबर हुन्छ (घ) धेरै कम हुन्छ
३. साइटमै बनाउन सकिने फिटिङ कुन हो ?
(क) जि.आई.पाईप (ख) एच.डि.पी.पाईप (ग) सि.आई.पाईप (घ) पी.भि.सी.पाईप